

Glabāšanā nodotos graudus jebkurā brīdī var paņemt un izmantot iecerētajām vajadzībām.

Esam ļoti atkarīgi no laikapstākļiem. Ja uzkrīt sniegs, tad griķi ir piespiesti pie zemes, tie ir slapji un kulšanas apstākļi ir sarežģīti, ir ražas zudumi. Griķu audzēšanā nekad nevar zināt, kā dabas apstākļi ietekmēs ražu. Arī šīs vasaras sausums būtiski ietekmēs griķu ražu. Šogad griķu ziedēšanas laiks sakrita ar lielo karstuma periodu, bites un citi kukaiņi neizlidoja apputeksnēt ziedus. Augustā visi ziedi bija tukši, nebija aizmetušies griķu graudi. Tomēr augusta vidū, sākoties lietum, griķu galotnes vēl ziedēja un izveidojās graudi. Vai tie paspēs līdz ražai nogatavoties, vai tie būs tukšāki vai pilnāki – to vēl redzēsim. Gluži bez ražas nepaliksim. Paredzu, ka šogad būs maza raža – līdz 1 t/ha. Manā pieredzē jau ir bijuši gadi, ka griķu vidējā ražība ir 1,5–2 t/ha. Vislielākais kūlums ir bijis 3 t/ha – īpašos un ļoti labvēlīgos dabas apstākļos.

Griķu cena pērn kāpa, jo Ukrainā un Krievijā bija slikta griķu raža. Kad 2017. gadā Krievijā bija rekordraža, griķus lēti

– par 200 eiro/t ar piegādi – pārdeva Eiropā. Esot bijusi loterija – vai pirkumā būs ar raundapu žāvēti griķi vai bez tā. Pērn Ukrainā un Krievijā bija neraža, arī pandēmija ietekmēja, tāpēc griķus no Ukrainas un Krievijas uz Eiropu neveda. Pieprasījums pēc tiem bija milzīgs, tāpēc cena dubultojās. Patlaban nav pazīmju, ka cena varēti ļoti kristies. Šajā sezona cena kāpj gandrīz visiem ar graudu ražošanu un pārstrādi saistītajiem produktiem, turklāt kāpums dažkārt notiek ļoti pēkšņi.

– Kāds ir LPKS Daiva biedru visvairāk izplatītais graudu pārdošanas veids?

– Mēs pēdējos gados ar cenas fiksēšanu neaizraujamies. Tendence ir – cena vienmēr sezonas laikā kāpj. Ja zemnieks vēlas, mēs to fiksējam.

Zemnieks var mums pārdot graudus un var arī tos glabāt, nepārdot un gaidīt izdevīgāku cenu. Ir vien jāievēro mūsu nosacījums – graudus var glabāt līdz nākamā gada 1. jūlijam. Tad gan visiem graudiem ir jābūt pārdo-

tiem, glabātavai ir jābūt tukšai, jo tā jā sagatavo nākamajai ražas sezonai. Vairākums saimnieku patlaban nogaida ar pārdošanu. Šajā gadā cena, kas šodien ir laba, rīt ir mazāk laba un parīt – zema. Auzām patlaban cena ir 200 eiro/t. Auzas tik dārgi nekad nav maksājušas. Tā ir laba cena, tomēr neviens ļoti neraujas uz pārdošanu, jo zemnieki ir neziņā par minerālmēslu un degvielas cenām. Kāpj arī pesticīdu cena. Šobrīd graudu cenu nevar paredzēt dažas dienas uz priekšu, kur nu vēl nedēļas vai mēneša griezumā. Šā iemesla dēļ arī mūsu biedri ar cenas fiksēšanu neaizraujas. Redzam tendenci, ka cena vienmēr sāk kāpumu kādu laiku pēc kulšanas. Salīdzinājumā ar graudu cenām tūlīt pēc kulšanas patlaban tās ir krietni kāpušas. Vai rudenī kāds maksāja 245 eiro/t par pārtikas kviešiem? Auzu cena mēneša laikā ir palielinājusies par 50 eiro. Par fiksētu nākotnes cenu mūsu saimnieki pēdējā gada laikā graudus nav pārdevuši.

– Kā atrodāt pircējus?

– Pirmām kārtām piedāvājam savu produkciju pārstrādes uzņēmumiem, kas tieši nodarbojas ar konkrētā produkta pārstrādi. Otrkārt, ja ir kvalitatīvs produkts, pircēji mūs sameklē. Starpnieki mūs neapgrūtina.

Pirms 20 gadiem Latvijā griķus pārstrādāja gan Rīgas dzirnavnieks, gan Ventspils dzirnavnieks un vēl vairāki uzņēmumi. Patlaban ir palikuši vien bioloģiskie pārstrādātāji, kas pārstrādā mazus daudzumus un ražo īpaši

ekskluzīvu produkciju. Latvijā, šķiet, arī Lietuvā un Igaunijā, griķus lielā daudzumā nepārstrādā. Griķu pārstrāde notiek Polijā. Mēs sadarbojamies ar rūpnīcu Polijā, kas novērtē mūsu audzētā produkta kvalitāti.

– Vai labā cena šajā gadā kompensē zemāku graudu ražību?

– Te jāņem vērā vairāki apstākļi. Ja zeme ir ar lielu māla vai smilšu īpatsvaru, karstā, sausā laikā nekas neaug. Ražas rezultātu ietekmē arī dažādi nosacījumi, tostarp graudu mitrums kulšanas laikā, veldre un citi. Viss summējas. Kopumā šajā sezonā situācija ir vidēja. Nekad nav tik labi, ka nevarētu būt labāk. Vienlaikus nav tik slikti, ka ir pavisam slikti. Zemnieku profesija ir ar augstu riska pakāpi, vienmēr jāreķinās ar dabas apstākļiem un dažādiem citiem faktoriem. Nedrīkst visu likt uz vienas kārts – nebūtu prātīgi sēt tikai vienu vai divas kultūras. Vienu gadu labāk padodas viena kultūra, citu gadu – otra. Iepirkuma cenas mainās atbilstoši novāktajam ražas daudzumam. Ja saimniecībā tiek audzētas dažādas kultūras, tad vidējais naudas ienākums aptuveni izlīdzinās.

Katrs gads ir atšķirīgs. Pēdējos gados zemnieki vairāk pārorientējas uz ziemājiem. Dabas apstākļi, lielle pavasara sausuma periodi neļauj uz vasarājiem paļauties. Ziemas kvieši ir noteicošā kultūra, tos kooperatīva biedri audzē visvairāk. No šīs kultūras var iegūt visstabilāko ražu. Protams, kvalitātes potenciāls nav tik liels kā

RADIATORU SERVISA CENTRS

- Remonts
- Izgatavošana

- Seržu maiņa
- Tirdzniecība

● Kondicioniera kompresoru remonts un tirdzniecība

“OPPOZIT” SIA. Maskavas 433B, Rīga, tālr. 20436777
www.oppozit.lv